

EU GENDER ACTION PLAN III

(2021-2025) **Ambiciozni program za
rodnu ravnopravnost i
osnaživanje žena u
spoljnim akcijama EU**

Akcioni plan za rodnu ravnopravnost III

ARR III

- Zajednička komunikacija
- Zajednički radni dokument osoblja (okvir za praćenje)
- Usvojen 24. novembra 2020. godine

USKLAĐIVANJE

- Usklađivanje sa prioritetima, strategijama i politikama EU
- Strategija za rodnu ravnopravnost 2020-
- Akcioni plan ŽMB 2019-2024
- Strategija za jednakost LGBTIQ osoba za 2025
- Ljudska prava, strategija demokratije

PONAVLJANJE

- Peking + 25 recenzija
- Jednakost generacija (Komisija za status žena, 65. KSŽ)
- Program 2030, COR5
- Rezolucija Saveta bezbednosti 1325 o ŽMB +20

KONSULTIRANJE

- Ciljana konsultacija
- Vebinari sa delegacijama EU, državama članicama, agencijama UN
- Onlajn konsultacije sa OCD

UČENJE

- Lekcije naučene iz sprovođenja ARR II,
- Nalazi rodne evaluacije(2010-2018)
- Uticaj/oporavak od COVID 19

Zajednički radni dokument osoblja ARR III

- **Šta:** Institucionalni i strateški ciljevi i pokazatelji EU
- **Kada:** Izveštavanje na godišnjem nivou
- **Ko:** odgovornost za sprovođenje snosi EK i EEAS, EUD
- Države članice EU pozvale su ih da ih koriste i podnose izveštaje kako bi ojačali zajedničke napore.

RDO I deo
Institucionalni i strateški ciljevi i pokazatelji EU

RDO II deo

Ciljevi i pokazatelji za tematske oblasti delovanja ARR III

- **Šta :** ciljevi i „ključni tematski pokazatelji ishoda“ integrisani u korporativni sistem praćenja, koji se koriste za planove sprovođenja na nivou države
- **Kada:** 2023. i 2025.
- **Ko:** EK i EEAS
- Države članice EU pozvale su ih da ih koriste i podnose izveštaje kako bi ojačali zajedničke napore.

Pet STUBOVA ARR III

1

**Efiksniije
angažovanje
za rodnu
ravnopravnost i
osnaživanje
žena
Cilj: 85%
(G1-G2)**

2

**Zajedničko
strateško
angažovanje
EU na
multilateralno
m,
regionalnom i
državnom
nivou
Koordinacija i
saradnja**

3

**Šest ključnih
područja
delovanja**

Nasilje/ SRZP /
Ekonomska i
socijalna prava/
Učešće i vođstvo/
ŽMB / Zelena i
digitalna tranzicija

4

**EU vodi
primerom
Rodno
odgovorno i
balansirano
vođstvo**

5

Odgovornost

Jednostavnije
izveštavanje o
rezultatima,
više
komunikacije

Stub 3: ključne tematske oblasti delovanja

Osiguravanje slobode od svih oblika rodno zasnovanog nasilja

Promovisanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava

Jačanje ekonomskih socijalnih prava i osnaživanje devojaka i žena

Unapređenje ravnopravnog učešća i vođstva

Integrisanje programa za žene, mir i bezbednost

Izazovi i mogućnosti zelene tranzicije i digitalizacije

Stub 1: Efikasnost angažovanja EU za RROŽ

Ključni principi za rešavanje osnovnih uzroka

Rodno transformativni pristup

Intersekcionalnost

Pristup zasnovan na pravima

Trostrani strateški pristup

Politički dijalog

Integriranje rodne perspektive

Ciljane akcije

Kriterijumi za procenu napretka

Rodna analiza na nivou države i sektora

Rodno osetljivi i polno razvrstani pokazatelji

Robusno obrazloženje zašto akcija ne bi doprinela rodnoj ravnopravnosti

Ključni ciljevi učinka

85% G1 + G2 do 2025.

Najmanje jedna rodna transformativna akcija G2 i jedan dijalog na visokom nivou

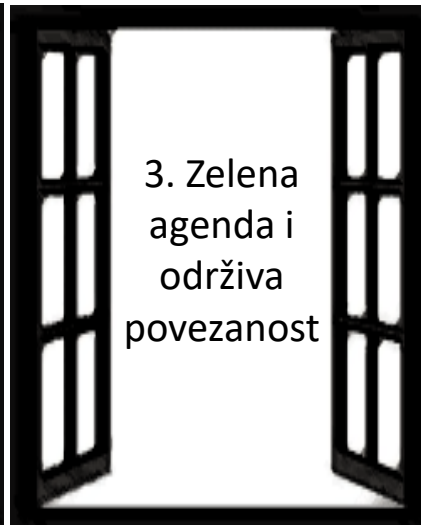
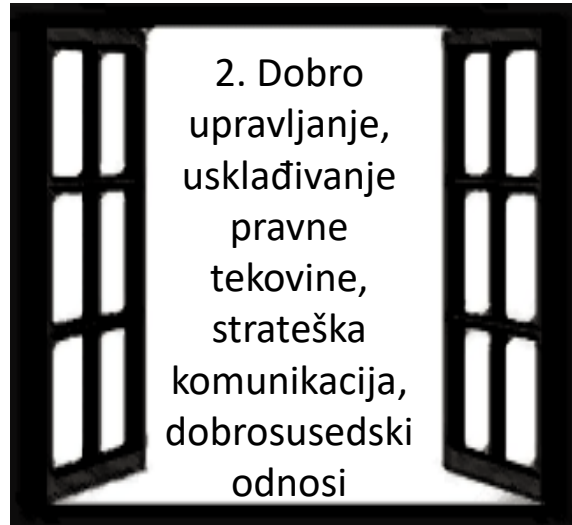
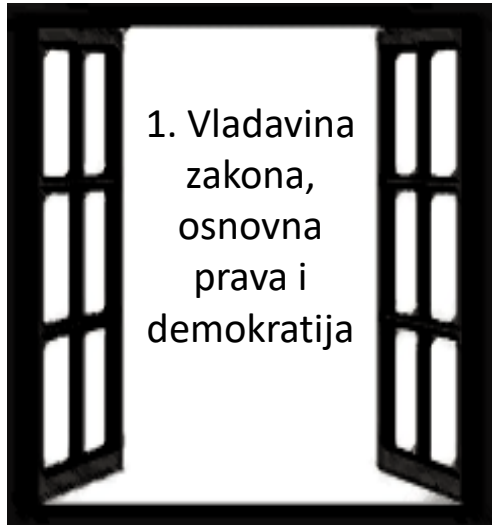
Plan sprovođenja na nivou države (CLIP)

- Svaka delegacija EU mora pripremiti Plan sprovođenja na nivou države (CLIP) koji će voditi sprovođenje ARR III.
 - Po potrebi revidiran, ažuriran 2023., paralelno sa izveštavanjem o ARR III
- Da se finalizira do kraja avgusta 2021. godine, potpiše od strane šefa Delegacije.
- Da se o njemu slože države članice EU
- Da se objavi u javnosti

Plan sprovođenja na nivou države (CLIP)

- CLIP usklađen sa višegodišnjim indikativnim programom (VIP).
 - Na Kosovu, nacrt Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) III i njegovih pet “prozora” za finansiranje.
- CLIP treba da se zasniva na:
 - Rodnoj analizi koja identifikuje ključna pitanja (brzo ažurirani nacrt rodno profila)
 - Konsultacijama (institucije, države članice EU, akteri EU, drugi razvojni akteri, civilno društvo)
 - Usklađivanje tamo gde je to moguće sa nacionalnim politikama i prioritetima

Prozori finansiranja IPA III i tematske oblasti ARR III

Osiguravanje slobode od svih oblika rodno zasnovanog nasilja *

Promovisanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava*

Unapređenje ravnopravnog učešća i vođstva *

Izazovi i mogućnosti zelene tranzicije i digitalizacije *

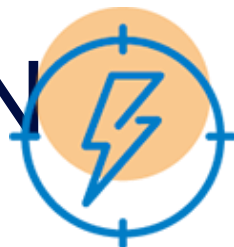
Jačanje ekonomskih socijalnih prava i osnaživanje devojaka i žena*

Integrisanje programa za žene, mir i bezbednost*

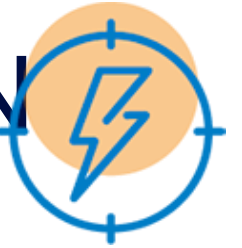
* To su preseci u više prozora.

1. Osiguravanje slobode od svih oblika RZN

- 1. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, bolje su zaštićeni od svih oblika rodno zasnovanog nasilja u javnoj i privatnoj sferi, na radnom mestu i onlajn putem zakonodavstva i efikasnog sprovođenja, kroz vladavinu zakona, UN Women i programe organizacije civilnog društva (CSF) i u saradnji sa EULEX-om, Savetom Evrope, USAID, Sida, ADA, GIZ.
- 2. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, nosioci su promena u pogledu diskriminatornih socijalnih normi, rodnih stereotipa i rodnih pokretača sukoba kroz podršku civilnog društva i obrazovne programe, u saradnji sa EULEX-om, UNDP I kampanjama ADA za podizanje svesti.
- 3. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, koji doživljavaju rodno zasnovano nasilje, povećali su pristup osnovnim uslugama, kroz zakonske amandmane i akcije na vladavini zakona koje podržava EU, u saradnji sa Savetom Evrope, UNDP, ADA, GIZ i Sida
- .

1. Osiguravanje slobode od svih oblika RZN

- 5. Žene, muškarci, devojke i dečaci u svojoj svojoj različitosti kojima se trguje za sve oblike eksploatacije i zlostavljanja poboljšali su pristup adekvatnim i kvalitetnim uslugama za socijalno-ekonomsku integraciju i psiho-socijalnu podršku, kroz specifične projekte koje finansira EU, uključujući IPA CSF i Medijski program, programe EIDHR i EULEX.
- 7. Organizacije za ženska prava, društveni pokreti i druge organizacije civilnog društva imaju uticaja na zaustavljanje rodno zasnovanog nasilja, uz podršku političkog dijaloga i CSF, u koordinaciji sa ADA, Sida i GIZ.
- 8. Kvalitetni, razvrstani i globalno uporedivi podaci o različitim oblicima rodno zasnovanog nasilja i štetnih praksi sve se više prikupljaju i koriste za informisanje zakona, politika i programa, što podržava akcija vladavine zakona i akcije UN Women .
- .

PROMOVISANJE SEKSUALNOG I REPRODUKTIVNOG ZDRAVLJA I PRAVA

- 1. Omogućeno pravno, političko i društveno okruženje koje omogućava ženama i devojkaama da pristupe kvalitetnoj nezi i uslugama seksualnog i reproduktivnog zdravlja (SRZ) i štite svoja seksualna i reproduktivna prava, kroz politički dijalog, kao i obrazovanje podržano od strane EU i IPA CSF i medijski program i programe EIDHR. U tom cilju, EU će blisko saradivati sa SZO, UNFPA i ADA/MŽK.
- 2. Poboljšani pristup za svakog pojedinca seksualnoj i reproduktivnoj zdravstvenoj zaštiti i uslugama, uključujući usluge planiranja porodice, informacije i obrazovanje o seksualnim i reproduktivnim pravima, Akciju socijalne zaštite CSF i IPA 2019 koju sprovodi Save the Children.

3. Promovisanje ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanje devojaka i žena

- 1. Povećan pristup ženama, u svoj svojoj različitosti, dostojanstvenom radu, uključujući prelazak žena na formalnu ekonomiju i pokrivenost nediskriminatornim i inkluzivnim sistemima socijalne zaštite, kroz podršku zapošljavanju, sistemima socijalne zaštite, zajednicama, političkim dijalogom i drugima.
- 2. Poboljšana politika, pravni okvir i pristup uslugama nege koji omogućavaju jednaku podelu kućnog i negovateljskog rada između žena i muškaraca, kroz politički dijalog i fondove za obrazovanje.

3. Promovisanje ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanje devojaka i žena

- 1. Povećan pristup ženama, u svoj njihovoj raznolikosti, dostojanstvenom radu, uključujući prelazak žena na formalnu ekonomiju i pokrivenost nediskriminatornim i inkluzivnim sistemima socijalne zaštite “, kroz podršku izmenama zakonodavstva o radu, podršku zapošljavanju, socijalnim uslugama, zajednicama, i CSF akciju. Ovo uključuje blisku saradnju sa USAID, ADA, Sida, Holandijom, GIZ, ILO i UNDP, posebno u programima aktivnog tržišta rada..
- 2. Poboljšana politika, pravni okvir i pristup uslugama nege koji omogućavaju jednaku podelu porodičnog i negovateljskog rada između žena i muškaraca, kroz politički dijalog i finansiranje obrazovanja.
- 3. Povećan pristup ženama u svoj svojoj različitosti finansijskim uslugama i proizvodima i proizvodnim resursima, putem konkurentnosti i finansiranja vezanog za zajednice, u saradnji sa USAID, ADA, UNDP i Sida.
- 4. Žene u svoj svojoj različitosti poboljšale su pristup preduzetničkim mogućnostima, uključujući socijalno preduzetništvo, alternativne uslove za život i ojačale učešće u zelenoj i kružnoj ekonomiji, kroz programe konkurentnosti u saradnji sa UNDP, GIZ i Sida.
- .

3. Promovisanje ekonomskih i socijalnih prava i osnaživanje devojaka i žena

- 5. Poboljšani pristup ženama u svojoj svojoj različitosti upravljačkim i liderskim ulogama u socijalnom i ekonomskom sektoru i forumima, kroz programe konkurentnosti EU podrške start-up biznisima (IPA 2018, IPA 2020)
- 6. Smanjenje rodni razlika u upisu, napredovanju i zadržavanju na svim nivoima obrazovanja i celoživotnog učenja za žene, muškarce, devojke i dečake, kroz obrazovne programe, zajedno sa USAID i ADA.
- 7. Poboljšani regulatorni okvir za obezbeđivanje jednakog pristupa univerzalnim i javnim kvalitetnim, preventivnim, i rehabilitacionim uslugama fizičkog i mentalnog zdravlja žena, muškaraca, devojčica i dečaka, u svojoj svojoj različitosti, uključujući i krizne situacije, kroz politički dijalog i CSF.
- 8. Poboljšani pristup bezbednoj vodi i sanitarnim uređajima, razvrstani barem po polu.

4. Promovisanje ravnopravnog učešća i vođstva

- 1. Omogućavanje uslova stvorenih za ravnopravno učešće žena, muškaraca, devojčica i dečaka u svojoj svojoj različitosti u odlučivanju, kroz politički dijalog i CSF.
- 2. Žene i devojke, u svojoj svojoj različitosti, poboljšale su pristup pravdi kako bi zaštitile svoja građanska i politička prava, kroz vladavinu zakona i programa IPA I programa za medije, kao i programe EIDHR, saradujući sa USAID, ADA, UNDP, kroz aktivnost praćenja i izveštavanja EULEX-a i UN Women.
- .

4. Promovisanje ravnopravnog učešća i vođstva

- 3. Ženske organizacije, druge OCD i braniteljice ljudskih prava koje rade na rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju i zaštiti žena i devojaka rade slobodnije i bolje su zaštićene zakonom, kroz politički dijalog i program IPA CSF I program za medije i one EIDHR, zajedno sa ADA i Sida.
- 4. Jednake socijalne norme, stavovi i ponašanja koji promovišu ravnopravno učešće i vođstvo negovane na nivou zajednice i pojedinačno kroz građansko obrazovanje, medije, obrazovanje i kulturu na svim nivoima, kroz politički dijalog, informisanje, obrazovne programe i CSF. Generalno, ovi naponi će biti u koordinaciji sa Sida, ADA, GIZ, Holandijom, UN Women, EULEX i

5. Integrisanje programa za žene, mir i bezbednost

Učešće

**Integrisanje
rodne
perspektive**

**Vođenje
primerom**

Prevenција

Zaštita

**Olakšanje i
oporavak**

6. Zelena tranzicija

- Povećano učešće žena i devojaka, u svojoj svojoj različitosti, u procesima donošenja odluka o pitanjima životne sredine i klimatskih promena, kroz sve programe vezane za životnu sredinu i politički dijalog, u saradnji sa Sida i UNDP.
- Strategije i sporazumi o ublažavanju klimatskih promena, prilagođavanju, smanjenju rizika od katastrofa i održivom upravljanju prirodnim resursima i biodiverzitetom rodno osetljivije, kroz programe o zaštiti životne sredine i politički dijalog, u saradnji sa Sida i UNDP.

6. Zelena tranzicija

- 3. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, koji se bave rešavanjem klimatskih promena u svom svakodnevnom životu i očuvanjem prirodnog okruženja prepoznaju se i cene kroz program o životnoj sredini i program IPA CSF i program za medije.
- 4. Žene i muškarci, u svoj svojoj različitosti, sve više učestvuju i poboljšavaju pristup poslovima, preduzetničkim mogućnostima i alternativnim sredstvima za život u zelenoj ekonomiji i kružnoj ekonomiji, kroz digitalnu tranziciju i edukativni program.

6. Digitalna transformacija

- 5. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, ravnopravno učestvuju u donošenju politika i odlukama za digitalni svet na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou i u tim politikama i odlukama su predstavljeni putem digitalne tranzicije i obrazovne programe.
- 6. Žene, muškarci, devojke i dečaci, u svoj svojoj različitosti, imaju jednak pristup pristupačnim i sigurnim širokopojasnim mrežama, tehnologiji i digitalnim alatima kroz program konkurentnosti i podršku start-up biznisima.

6. Digitalna transformacija

- 7. Ženama, muškarcima, devojkaama i dečacima je podjednako ponuđena i koriste jednako javnu digitalnu pismenost, kroz podršku EU za konkurentnost kosovskog IKT sektora.
- 8. Žene, muškarci, devojke i dečaci u svoj svojoj različitosti u potpunosti i ravnopravno učestvuju u digitalnoj ekonomiji, putem programa kružne ekonomije, u saradnji sa GIZ.

Ostala razmatranja

- Koji potencijal postoji za sinergije, saradnju, partnerstva, obuku i zajedničko sprovođenje sa državama članicama EU, drugim akterima EU i/ili drugim razvojnim akterima (UN)? Koji koraci su potrebni za koordinaciju??
- Kako će civilno društvo biti uključeno u izradu, sprovođenje i praćenje?
- Kakva se specifična podrška planira za nacionalne mehanizme za rodnu ravnopravnost (npr.ARR i službenike-ce za rodnu ravnopravnost); i za organizacije za ženska prava/rodnu ravnopravnost?
- **Pošaljite komentare do 30. Jula.**